

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

معاونت مسکن و ساختمان

دفتر توسعه مهندسی ساختمان

شیوه نامه کارآموزی

"پذیرفته شدگان نهایی اخذ صلاحیت خدمات مهندسی کارشناسی"

موضوع ماده ۲۷ آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

(موضوع ماده ۱۴ دستورالعمل ابلاغی به شماره ۲۳۰۴۱۷/۴۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۹)

سال ۱۴۰۳

۱۳۴

مقدمه:

در اجرای ماده (۲۷) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آئین نامه های اجرایی منبث از آن و با هدف ایجاد وحدت رویه، انتظام و ساماندهی فرآیند اعطای صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی و نیز در اجرای ماده ۱۴ از فصل چهارم از دستورالعمل " نحوه اعطای صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی موضوع ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (موضوع ابلاغیه شماره ۲۳۰۴۱۷/۴۰۰ مورخ ۱۹/۱۲/۱۴۰۲)، شیوه نامه کارآموزی پذیرفته شدگان صلاحیت فوق الذکر، به شرح ذیل تدوین و جهت اجرا، ابلاغ می گردد.

ماده (۱) - تعاریف:

قانون: قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب اسفند ۱۳۷۴)

آئین نامه: آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب بهمن ماه ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن)

آئین نامه ماده ۲۷: آئین نامه اجرایی ماده (۲۷) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (موضوع تصویب نامه شماره ۹۷۹۴/ت ۲۲۶۸۵ هـ مورخ ۱۱/۰۳/۱۳۷۹ هیات محترم وزیران)

کارآموز: پذیرفته شده نهایی اخذ صلاحیت خدمات مهندسی کارشناسی، که پس از گذراندن دوره / دوره های آموزشی مصوب وزارت راه و شهرسازی، می بایست به مدت یکسال تحت نظر یک نفر مهندس راهنما دوره کارآموزی را طی نماید.

کمیسیون: کمیسیون مشترک ۵ نفره مرکب از ۲ نفر از نمایندگان اداره کل راه و شهرسازی استان (۲ نفر شامل: معاون مسکن و رئیس اداره نظام مهندسی)، یک نفر از اعضای اصلی هیات مدیره سازمان استان به عنوان عضو ثابت و ۲ نفر از متخصصین دارای صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی با حداقل ۱۰ سال سابقه فعالیت در یک یا چند رشته تخصصی مهندسی، که همگی توسط مدیرکل راه و شهرسازی استان تعیین و پس از تأیید دفتر توسعه مهندسی ساختمان وزارت راه و شهرسازی، با حکم مدیر کل استان منصوب می گردند.

مهندس راهنما: مهندس دارای صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی با حداقل ۵ سال سابقه مرتبط تأیید شده از سوی کمیسیون، که به درخواست خویش و انتخاب سازمان استان مسئولیت راهنمایی و نظارت بر عملکرد کارآموز/ کارآموزان را برعهده خواهد داشت.

کمیسیون: کمیسیون مشترک ۵ نفره مرکب از ۲ نفر از نمایندگان اداره کل راه و شهرسازی استان (۲ نفر شامل: معاون مسکن و رئیس اداره نظام مهندسی)، یک نفر از اعضای اصلی هیات مدیره سازمان استان به عنوان عضو ثابت و ۲ نفر از متخصصین دارای صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی با حداقل ۱۰ سال سابقه فعالیت در یک یا چند رشته تخصصی مهندسی، که همگی توسط مدیرکل راه و شهرسازی استان تعیین و پس از تأیید دفتر توسعه مهندسی ساختمان وزارت راه و شهرسازی، با حکم مدیر کل استان منصوب می گردند.

سازمان: سازمان نظام مهندسی ساختمان (شورای مرکزی)

سازمان استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

عذر موجه: از جمله بیماری با تایید رسمی پزشک معالج، زایمان، فوت اقربای نسبی و سببی درجه اول از طبقه اول و دوم، سفر حج واجب و تحصیل در خارج از کشور

ماده (۲) - دوره کارآموزی

۱-۲- دوره کارآموزی پذیرفته شدگان نهایی اخذ صلاحیت خدمات مهندسی کارشناسی در کلیه رشته ها به مدت یک سال شمسی بوده و از تاریخ اعلام پذیرش کتبی توسط مهندس راهنما، آغاز و ملاک پایان زمان کارآموزی، پذیرش گزارش نهایی کارآموز توسط مهندس راهنما و تأیید کمیسیون خواهد بود.

تبصره ۱: چنانچه کارآموز در مدت یکسال موفق به گذراندن دوره کارآموزی نگردیده و یا به علت دارا بودن عذر موجه وقفه در کارآموزی ایشان ایجاد گردد، کارآموز مکلف است مراتب را در اسرع وقت کتباً جهت اتخاذ تصمیم به کمیسیون اعلام و کمیسیون مربوطه با انجام بررسی های لازم براساس مستندات ارائه شده، تصمیم مقتضی را در این خصوص اتخاذ نماید.

۲-۲- پذیرفته شده نهایی اخذ صلاحیت خدمات مهندسی کارشناسی، موظف است حداکثر ۳ ماه پس از اعلام رسمی نتایج (نتایج نهایی به اداره کل راه و شهرسازی و سازمان استان) نسبت به تسلیم درخواست کارآموزی به سازمان استان، اقدام نماید.

ماده (۳) - وظایف سازمان استان

۱-۳- اطلاع رسانی به پذیرفته شدگان نهایی اخذ صلاحیت خدمات مهندسی کارشناسی (به طرق مقتضی) حداکثر ۷ روز کاری پس از ابلاغ نتایج از سوی اداره کل راه و شهرسازی استان.

۲-۳- اعلام مدارک مورد نیاز به پذیرفته شدگان، جهت تشکیل پرونده الکترونیکی کارآموزی.

۳-۳- تشکیل پرونده الکترونیکی کارآموزان.

۴-۳- فراخوان الکترونیکی از دارندگان صلاحیت خدمات مهندسی کارشناسی، به عنوان مهندس راهنمای کارآموزی، تشکیل بانک اطلاعاتی الکترونیکی مهندسان راهنما و همچنین تشکیل پرونده و ارسال آن به کمیسیون.

۵-۳- تعیین مهندس راهنما جهت متقاضیان کارآموزی حداکثر یک ماه پس از ثبت درخواست کارآموزان در سازمان استان مطابق کاربرگ شماره (۱) و در صورت عدم وجود مهندس راهنما در رشته مورد تقاضای کارآموز، سازمان استان مکلف است حداکثر ظرف ۲ ماه و با کسب نظر از کمیسیون، نسبت به اخذ

استعلام از استانهای همجوار و نیز تعیین مهندس راهنما اقدام نماید. ترتیبات انجام دوره کارآموزی و محل جغرافیایی آن براساس نظر کمیسیون استان ارجاع دهنده تعیین خواهد شد.

۳-۶- برگزاری جلسه / جلسات با عنوان آشنایی با شرح وظایف مهندسان راهنما با هماهنگی سازمان و کمیسیون، تا پیش از آغاز دوره کارآموزی در بازه زمانی سه ماه یکبار.

۳-۷- برگزاری جلسه / جلسات توجیهی برای کارآموزان پیش از آغاز هر دوره کارآموزی.

۳-۸- نظارت مستمر بر حسن اجرای برگزاری دوره کارآموزان

۳-۹- اخذ و ثبت گزارش نهایی کارآموز پس از تأیید مهندس راهنما و ارسال آن جهت طرح در کمیسیون حداکثر ظرف ۱۵ روز کاری

۳-۱۰- ارسال پرونده افرادی که براساس نظر کمیسیون و طی ترتیبات مقرر در این شیوه نامه موفق به اتمام دوره کارآموزی شده اند به اداره کل راه و شهرسازی استان حداکثر ظرف ۱۵ روز کاری

۳-۱۱- پیش بینی ترتیبات لازم جهت درج کلیه مراحل و فرآیندهای این دستورالعمل و دستور العمل ابلاغی به شماره ۲۳۰۴۱۷/۴۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ در سامانه جامع خدمات نظام مهندسی کشور

ماده (۴) - وظایف مهندس راهنما

۴-۱- بررسی گزارش فصلی ارائه شده از سوی کارآموزان و ارائه نقطه نظرات ارشادی به آنان و همچنین ارائه گزارش از آخرین وضعیت کارآموز تحت راهنمایی و فعالیتهای انجام شده خویش به سازمان استان در بازه زمانی حداکثر سه ماهه مطابق کاربرگ های ۲ و ۳

۴-۲- فراهم نمودن حداقل ۴ مورد موجبات حضور کارآموز / کارآموزان در عرصه تدوین گزارش یا نظریه کارشناسی و در صورت عدم امکان ارجاع کارشناسی به ایشان به تعداد یادشده، مهندس راهنما می تواند از همکاری سایر مهندسان راهنما پس از اخذ نظر کمیسیون، استفاده نماید.

۴-۳- آشنا نمودن کارآموزان با قوانین، آئین نامه ها، ضوابط و مقررات مرتبط، جهت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی و همچنین نحوه همکاری آنان در انجام امور کارشناسی با مراجع درخواست کننده

۴-۴- دعوت از کارآموز / کارآموزان در تمام مراحل از جمله: بازدید میدانی از محل کارشناسی، تهیه و تنظیم گزارش کارشناسی قابل ارائه به سازمان استان و نهایتاً به مرجع درخواست کننده

۴-۵- آموزش نحوه مطالعه و بررسی پرونده ارجاعی، شمول جهات رد و چگونگی تکمیل کاربرگ یا فرم های ارائه نظریه کارشناسی به مراجع درخواست کننده

۴-۶- بررسی گزارش نهایی کارآموزان و در صورت تأیید و پذیرش، تکمیل کاربرگ اعلام پایان دوره کارآموزی (کاربرگ شماره ۳) و تسلیم آن به سازمان استان جهت طرح در کمیسیون.

تبصره- پیش از صدور گواهی نهایی کارآموزان، مهندس راهنما می تواند، از میزان یادگیری و تسلط کارآموزان نسبت به آموخته های دوره کارآموزی، به نحو مقتضی اطمینان حاصل نموده و در صورت تأیید نسبت به تکمیل کاربرگ نهایی اقدام و آن را حداکثر ظرف ۱۵ روز کاری جهت طی سایر ترتیبات به سازمان استان تحویل نماید.

ماده (۵) - تکالیف کارآموز

۵-۱- تشکیل پرونده الکترونیکی در سازمان استان

۵-۲- مطالعه قوانین و متون حقوقی مرتبط با امر کارشناسی

۵-۳- شرکت در جلسات توجیهی / کارگاه آموزشی مرتبط بدو دوره کارآموزی توسط سازمان استان

۵-۴- انجام به موقع کارها و پیگیری پرونده های مرتبط با کارآموزی، تحت نظر و راهنمایی های مهندس راهنما و تسلیم به موقع گزارشات به وی و بارگذاری الکترونیکی

۵-۵- ارائه به موقع و دقیق گزارش عملکرد فصلی به مهندس راهنما در بازه زمانی هر سه ماه یکبار و بارگذاری الکترونیکی

۵-۶- تکمیل کاربرگ ها، ارائه مدارک و بارگذاری آن ها در موعد مقرر پیش بینی شده در این شیوه نامه

ماده (۶) - پایان دوره کارآموزی

کارآموز مکلف است حداکثر ظرف ۱۴ روز کاری پس از اخذ نظر مهندس راهنما درخصوص گزارش نهایی یا در مواعیدی که کمیسیون مقرر می دارد؛ مدارک ذیل را جهت ارسال به کمیسیون، به سازمان استان تحویل و بارگذاری نماید:

۶-۱- تأییدیه پایان دوره کارآموزی صادره از سوی مهندس راهنما

۶-۲- گزارشات عملکردهای سه ماهه

۶-۳- گزارش نهایی دوره کارآموزی

۶-۴- سایر مدارک و کاربرگ های موردنیاز اعلامی از سوی کمیسیون

ماده (۷) - وظایف کمیسیون

- ۱-۷- بررسی مدارک و اظهارنظر درخصوص گزارش نهایی کارآموزان که به تأیید مهندس راهنما رسیده است
- ۲-۷- بررسی مدارک و مستندات کارآموزان دارای عذرموجه و اعلام نظر نهایی دراین زمینه
- ۳-۷- بررسی پرونده متقاضیان ارائه خدمت تحت عنوان مهندس راهنما و اظهارنظر نهایی درخصوص صلاحیت متقاضیان
- ۴-۷- بررسی و اظهارنظر درخصوص گزارش نهایی کارآموزان و کاربردگ شماره ۳ تأیید شده از سوی مهندس راهنما
- ۵-۷- اظهارنظر درخصوص بند ۴-۲ این شیوه نامه
- ۶-۷- بررسی گزارشات عملکرد سه ماهه کارآموزان که به تأیید مهندسان راهنما نیز رسیده است.
- ۷-۷- بررسی گزارش نهایی مهندس راهنما و درصورت تأیید، ارسال پرونده پذیرفته شدگان به انضمام تأییدیه کمیسیون به رئیس سازمان استان حداکثر ظرف ۱۵ روز کاری

ماده (۸) - در صورت موفقیت کارآموز و اتمام دوره کارآموزی و اعلام نتیجه از سوی مهندس راهنما و النهایه تأیید کمیسیون، اداره کل استان می بایست حسب ترتیبات مندرج در ماده ۱۵ دستورالعمل صدرالاشاره، نسبت به برگزاری جلسه ادای سوگند با دعوت از ریاست دادگستری استان و با حضور مدیرکل راه و شهرسازی و ریاست سازمان استان اقدام نماید.

ماده (۹) - تعداد کارآموزان تحت نظر هر مهندس راهنما به صورت همزمان حداکثر چهار نفر بوده و در صورت وجود شرایط خاص با تشخیص و تصویب کمیسیون، تعداد کارآموزان می تواند حداکثر به ۶ نفر افزایش یابد.

ماده (۱۰) - رعایت ترتیبات مقرر در دستورالعمل ابلاغی وزیر محترم وقت به شماره ۳۰۲۷۰۸/۱۰۰/۰۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ (موسوم به ابلاغیه تعارض منافع - موضوع بند ۵ ماده ۲ مکرر اصلاحیه آئین نامه سال ۱۳۹۴) از سوی کلیه مشمولین الزامی است.

ماده (۱۱) - تخلفات

۱-۱۱- رسیدگی به تخلفات انتظامی کارآموزان / مهندسان راهنما / کمیسیون موضوع این شیوه نامه، بدواً و حسب مورد، برعهده شورای انتظامی استان خواهد بود که در چهارچوب ضوابط مقرر مورد رسیدگی و اعلام رأی قرار می گیرد.

۲-۱۱- تشخیص اهمیت و درجه تخلف و انطباق آن با هریک از مصادیق تخلفات حرفه ای و انضباطی مندرج در آئین نامه، حسب مورد برعهده شورای انتظامی استان می باشد.

ماده (۱۲) - سایر مقررات

۱-۱۲- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این شیوه نامه در هراستان برعهده اداره کل راه و شهرسازی و سازمان استان خواهد بود.

۲-۱۲- در موارد سکوت یا ابهام در نحوه اجرا یا اعمال مفاد این شیوه نامه طبق نظر معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی عمل خواهد شد.

این شیوه نامه در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۶ به پیشنهاد دفتر توسعه مهندسی ساختمان، توسط معاونت مسکن و ساختمان و قائم مقام وزیر در نهضت ملی مسکن مصوب و از تاریخ ابلاغ، لازم الاتباع و لازم الاجرا می باشد.

بسمه تعالی

" کاربرد در خواست تعیین مهندس راهنما "

سازمان نظام مهندسی
ساختمان
استان.....

کاربرگ شماره (۱)

ریاست محترم کانون سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

با سلام و احترام

به استحضار می رساند؛ با توجه به اینکه اینجانب..... با کد ملی..... متقاضی کارآموزی رشته ..... شرایط لازم را در آزمون مورخ ..... برای طی دوره کارآموزی احراز کرده ام، خواهشمند است نسبت به تعیین و معرفی مهندس راهنما جهت طی دوره مذکور دستور لازم صادر و مراتب به اینجانب ابلاغ گردد. ضمناً مدارک ذیل تقدیم و در سامانه نیز بارگذاری گردیده است.

۱- عکس ۴*۳

۲- تصویر شناسنامه (کلیه صفحات چنانچه دارای تغییرات باشد).

۳- تصویر پشت و روی کارت ملی

۴- تصویر آخرین پروانه اشتغال به کار مهندسی در پایه

تلفن ثابت:

شماره همراه:

آدرس محل سکونت:

کدپستی:

آدرس محل کار:

کدپستی:

امضاء و تاریخ

بسمه تعالی

"گزارش عملکرد سه ماهه دوره کارآموزی"

کاربرگ شماره (۲)

سازمان نظام مهندسی ساختمان

استان.....

نام و نام خانوادگی مهندس راهنما	
نام و نام خانوادگی کارآموز	
عنوان رشته کارآموزی	
تاریخ شروع:	تاریخ خاتمه:
مقطع زمان کارآموزی	
خلاصه و اهم موضوعات مورد همکاری	

نظریه مهندس راهنما

ردیف	عناوین	ضعیف	متوسط	خوب	عالی
۱	رعایت نظم و ترتیب				
۲	میزان علاقمندی و همکاری				
۳	میزان توانایی در کسب تجربه کاری				
۴	میزان یادگیری آموخته ها				
۵	کیفیت گزارشات کارآموزی				
۶	برخورد اجتماعی				
۷	میزان درک مسئولیت اجتماعی				

توضیحات:

مهر و امضاء مهندس راهنما

سازمان نظام مهندسی ساختمان
استان .....

بسمه تعالی

"کاربرگ اعلام پایان دوره کارآموزی"

کاربرگ شماره (۳)

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۱. نام و نام خانوادگی کارآموز: کد ملی: استان: منطقه:
۲. نام و نام خانوادگی مهندس راهنما: شماره پروانه اشتغال به کار مهندس راهنما:
۳. گروه رشته کارشناسی:
۴. صلاحیت قابل اعطا:
۵. تاریخ شروع کارآموزی: تاریخ خاتمه کارآموزی:
۶. همکاری و اشتغال کارآموز بنا به اظهارنظر استاد راهنما (صرفاً عناوین ذکر شود):

۷. نظر مهندس راهنما در خصوص کارآموز: آقای/خانم: _____ به شرح زیر است:

- علاقه مندی بکار: خوب متوسط ضعیف تسلط به گزارش نویسی: خوب متوسط ضعیف
- برخورد اجتماعی: خوب متوسط ضعیف توانایی تشخیص و کشف واقعیت: خوب متوسط ضعیف
- قدرت و توانایی تهیه نظریه: خوب متوسط ضعیف درک مسئولیت اجتماعی: خوب متوسط ضعیف
- قادر است به تنهایی به امر کارشناسی بپردازد: بله خیر لازم است برای مدت _____ ماه کارآموزی تمدید شود.

امضاء و مهر مهندس راهنما

*خلاصه پایان نامه کارآموزی ایشان در یک صفحه چکیده به عنوان جزو لاینفک این کاربرگ پیوست است.

اظهار نظر خانم/آقای _____ به عنوان استاد راهنمای کارآموزی خانم/آقای _____ در جلسه مورخ _____ کمیسیون مطرح و با پذیرش دوره کارآموزی ایشان پس از ادا سوگند و طی سایر ترتیبات مقرر در شیوه نامه ابلاغی با درج صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی در ظاهر پروانه اشتغال الکترونیکی ایشان موافقت می گردد.

رئیس کمیسیون